

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1122/2018
17.10.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Горана Деспотовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сурдулици К.бр.142/16 од 14.12.2017. године и Вишег суда у Врању ЗКж1 111/18 од 05.07.2018. године, у седници већа одржаној дана 17.10.2018. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Горана Деспотовића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сурдулици К.бр.142/16 од 14.12.2017. године и Вишег суда у Врању ЗКж1 111/18 од 05.07.2018. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици К.бр.142/16 од 14.12.2017. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 5 (пет) месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року од 2 (две) године по правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, с тим што ће се у случају опозивања условне осуде окривљеном у утврђену казну затвора урачунати време проведено у полицијском задржавању од 16.11.2015. године до 18.11.2015. године.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати Основном јавном тужилаштву у Владичином Хану на име трошкова кривичног поступка износ од

53.015,00 динара и суду на име судског паушала износ од 5.000,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Врању ЗКж1 111/18 од 05.07.2018. године одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Владичином Хану и браниоца окривљеног АА - адвоката Горана Деспотовића, па је потврђена пресуда Основног суда у Сурдулици К.бр.142/16 од 14.12.2017. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Горан Деспотовић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде Основног суда у Сурдулици К.бр.142/16 од 14.12.2017. године и Вишег суда у Врању ЗКж1 111/18 од 05.07.2018. године тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе за кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ или да укине наведене пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу захтев одбачен, јер нема прописан садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама ЗКП не може заснивати и то на исказима сведока миграната ББ, ВВ, малолетног ГГ и малолетног ДД, датим на записницима састављеним пред Основним јавним тужиоцем у Владичином Хану дана 16.11.2015. године, а чији искази су прочитани у доказном поступку на главном претресу. По ставу браниоца окривљеног искази наведених сведока представљају незаконите доказе и као такви се не могу користити у кривичном поступку из разлога јер окривљени АА није био позван, односно обавештен од стране јавног тужиоца о испитивању наведених сведока сходно одредби члана 300. ЗКП, иако је у том тренутку био лишен слободе јер му је било одређено задржавање, а што указује на незаконитост у поступању јавног тужиоца у поступку испитивања наведених сведока. Поред тога, као разлог незаконитости ових доказа, бранилац окривљеног наводи и то да

ова лица нису могла бити испитана у својству сведока, јер против окривљеног није била донета наредба о спровођењу истраге којом се започиње кривични поступак, тако да су исти по ставу браниоца испитани од стране јавног тужиоца у својству грађана ради прикупљања обавештења у складу са одредбама члана 282. став 1. тачка 1) и 2) ЗКП у вези члана 288. ЗКП, па се због тога њихови искази сходно одредби члана 288. став 2. ЗКП не могу користити као доказ у кривичном поступку.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Наиме, по налажењу овога суда, сходно одредби члана 300. став 6. ЗКП, уколико окривљени није уредно обавештен о предузимању доказне радње испитивања сведока од стране јавног тужиоца, без обзира на то да ли му је позив упућен, испитивање сведока се у његовом одсуству може предузети само по одобрењу судије за претходни поступак. Имајући у виду наведено, те да из списка предмета произилази да је испитивање сведока ББ, ВВ, малолетног ГГ и малолетног ДД од стране Основног јавног тужиоца у Владичином Хану обављено по претходном одобрењу за њихово испитивање датом од стране судије за претходни поступак Основног суда у Сурдулици, Судска јединица у Владичином Хану у решењу Кппр.бр.222/15 од 16.11.2015. године, а све у складу са одредбом члана 300. став 6. ЗКП, при чему је испитивању ових сведока присуствовао и бранилац по службеној дужности окривљеног - адвокат Саша Станковић, то искази наведених сведока дати на записницима састављеним пред Основним јавним тужиоцем у Владичином Хану дана 16.11.2015. године по бројем КТР.бр.413/15, а прочитани на главном претресу одржаном дана 14.12.2017. године, представљају законито прибављене доказе на којима се може заснивати судска одлука.

Иначе, одредбом члана 296. став 2. ЗКП је предвиђено да се наредба о спровођењу истраге доноси пре или непосредно после прве доказне радње коју су предузели јавни тужилац или полиција у предистражном поступку, а најкасније у року од 30 дана од дана када је јавни тужилац обавештен о првој доказној радњи коју је полиција предузела. Међутим, имајући у виду да је у конкретном случају доказна радња испитивања наведених сведока од стране јавног тужиоца предузета у поступку против окривљеног због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, а које дело је окривљеном и стављено на терет оптужним предлогом ОЈТ у Владичином Хану и за које је он правноснажно оглашен кривим, то у конкретном случају, како се ради о скраћеном поступку, није ни било потребно доношење наредбе о спровођењу истраге против окривљеног за предметно кривично дело, тако да се и у овом делу оцењују као неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем истиче да незаконит доказ представљају и 51 транскрипт разговора окривљеног са другим лицима, из разлога јер је суд у доказном поступку само прочитао наведене транскрипте, при чему није на главном претресу сходно одредби члана 405. став 2. ЗКП репродуковао тонске записе снимљених разговора окривљеног са другим лицима који по ставу браниоца једино могу представљати доказ у кривичном поступку, а како би се присутна лица, између осталог и окривљени, упознали са садржајем истих и имали могућност да о њима расправљају, при чему је нејасно ко је вршио транскриптовање тонских записа.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани из разлога јер транскрипти снимљених телефонских разговора окривљеног и тонски записи истих, а који су достављени судији за претходни поступак Основног суда у Сурдулици, Судска јединица у Владичином Хану од стране Безбедносно-информативне агенције дописима од 18.02.2016. године и 23.02.2016. године, заједно са извештајима о резултатима примене посебне доказне радње тајни надзор комуникације и са 4 ЦД-а и 3 ДВД-а са целокупним аудио материјалом и мониторинг листинзима, а што је у складу са одредбама члана 170. став 1. и 3. ЗКП, по налажењу Врховног касационог суда представљају законит доказ и по начину прибављања и по својој садржини и на истима се може заснивати пресуда. Наиме, исти су настали као резултат законито спроведене посебне доказне радње тајни надзор комуникације окривљеног АА са другим лицима, која је извршена на основу образложених наредби судије за претходни поступак Основног суда у Сурдулици, Судска јединица у Владичином Хану Кппр.бр.169/15 од 21.09.2015. године и Кппр.бр.169/15 од 09.11.2015. године о тајном надзору комуникације, донетих на предлог јавног тужиоца, а све у складу са одредбама чланова 166. до 170. Законика о кривичном поступку који је био на снази у време доношења наредби и у време спровођења према окривљеном мере одређене тим наредбама.

При овоме, из списка предмета и то записника са главног претреса одржаног дана 14.12.2017. године, на коме су били присутни и окривљени АА и његов бранилац - адвокат Горан Деспотовић, произилази да су, поред читања наведених транскрипата и извештаја БИА о резултатима примене посебне доказне радње тајни надзор комуникације, и репродуковани - прегледани 4 ЦД-а и 3 ДВД-а са целокупним аудио материјалом и мониторингом листинга, који су судији за претходни поступак достављени од стране Безбедносно-информативне агенције дописима од 18.02.2016. године и 23.02.2016. године. Дакле, супротно наводима браниоца окривљеног, нису само прочитани наведени транскрипти, већ су у доказном поступку на главном претресу, сходно одредби члана 405. став 2. ЗКП, као доказ непосредно изведени - репродуковани и тонски записи, тако да су окривљени и његов бранилац имали могућност да се упознају са њиховим садржајем и да о истима расправљају и износе своје примедбе, при чему из

наведеног записника произилази да се странке нису противиле извођењу овог доказа.

Дакле, како, по оцени Врховног касационог суда, искази сведока миграната ББ, ВВ, малолетног ГГ и малолетног ДД, дати на записницима састављеним пред Основним јавним тужиоцем у Владичином Хану дана 16.11.2015. године под бројем КТР.бр.413/15, као и наведени транскрипти снимљених телефонских разговора окривљеног и тонски записи истих представљају законите доказе на којима се пресуда може заснивати, то су из наведених разлога неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује да је извођењем ових доказа и заснивањем пресуде на истима учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен, јер нема прописан садржај.

Наиме, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и повреду кривичног закона из члана 439. ЗКП, при чему не прецизира која конкретно тачка члана 439. ЗКП је у питању, већ само наводи да је суд неправилно применио материјално право, а што би по налажењу овога суда представљало повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном.

Међутим, како бранилац окривљеног даље у образложењу захтева уопште не образлаже у чему се конкретно састоји повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, то је стога Врховни касациони суд оценио да у овом делу поднети захтев нема прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Горана Деспотовића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на ову повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За председника већа-судија
Веско Крстајић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић